

የአርባኛው ቁጥር የተሰወረ ታሪክ - ቁጥር ሀያ ዘጠኝ

ሕዝቅኤል ቁጥር አሥር

Jeff Pippenger

2026-08-31

በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ አስደናቂና አስፈላጊ የትንቢት መስመሮችና እውነቶች ብዙ አሉ። በቤተ መቅደስ ውስጥ ስለሚገኙ ነቢያት ከተመዘገቡት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምሳሌዎች መካከል፣ በመንኲራኩሮች ውስጥ ያሉትን መንኲራኩሮች ከሁሉ በላይ የሚለይ ሕዝቅኤል ነው። እነዚያ መንኲራኩሮች፣ እህት ዋይት እንደምትገልጽው፣ በኋለኛው ዝናብ ዘመን ያሉትን የክንውኖች ቅደም ተከተል የሚያመለክት ውስብስብ የሰው እንቅስቃሴ መስተጋብርን ይወክላሉ። እነዚያ ክንውኖችም፣ ነቢዩ የትንቢቱ ክፍል በሆነበት ጊዜ በተግባር በተደረገ ምሳሌ ውስጥ ይወክላሉ፤ ለምሳሌ፣ በኢየሱሳም ከበባ ላይ በምዕራፍ አራት በተሰጠው ምሳሌ ሕዝቅኤል በግራው ጎን ከዚያም በቀኙ ጎን ሲተኛ እንደሆነው። እንዲሁም የሕዝቅኤልን ታሪክ የሚያቀርቡ አሥራ ሦስት የተወሰኑ ቀኖች አሉ፤ በዚህም ሲደረግ አንድ መቶ አርባ አራቱ ሺህ በሚታተሙበት የኋለኛው ዝናብ ዘመን መለያ ምልክቶችን ይሰጣሉ። እውነቶች በቀኖች ብቻ አይደለም የሚተላለፉት፣ ነገር ግን እንደ አሥራ ሰባት፣ አሥራ ዘጠኝ፣ ሃያ አምስት፣ ሰባ፣ አርባ፣ ሦስት መቶ ዘጠና እና እርግጥ ነው ሰላሳ ያሉ ቁጥሮች ደግሞ ይህንኑ ያደርጋሉ። በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ ሌላ ምናልባት ከሁሉ የሚበልጥ አስፈላጊ ቁጥር ደግሞ አንድ መቶ ሃምሳ የሚለው ቁጥር ነው። ሆኖም አንድ መቶ ሃምሳ የሚለው ቁጥር በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ አይገኝም። ነገር ግን፣ መስመር በመስመር—እዚያ አለ።

ቁጥር አንድ መቶ ሐምሳ በከበባው መስመር ውስጥ በትንቢታዊ ሁኔታ ተዋህዶ ይገኛል፤ እናም ከበባው የተለየ ትንቢታዊ መስመር ነው፤ ወይም ከፈለጋችሁ፣ ከበባው መንኲራኩሮች ነው። የታሪክ ትንቢታዊ መስመር ሁልጊዜ አልፋና አጭጋ ይኖረዋል፤ እንዲሁም በዚህ ሂደት የአልፋና የአጭጋ ባህርያት በመስመሩ መጀመሪያና መጨረሻ መወከል አለባቸው፤ ያለዚያ መስመር አይሆንም። የከበባው የአልፋ ክስተት የሕዝቅኤል ሚስት ሞት ነበር፤ የከበባውም መጨረሻ በኢየሱሳም ጥፋት እንደ ተወከለችው የክርስቶስ ሙሽራ ሞት ነበር።

እኔም የሐንስ ቅድስቲቱን ከተማ፣ አዲሲቱን ኢየሱሳም፣ ለባልዋ እንደ ተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ፣ ከእግዚአብሔር ዘንድ ከሰማይ ስትወርድ አየሁ። ከሰማይም ታላቅ ድምፅ እንዲህ ሲል ሰማሁ፤ እነሆ፣ የእግዚአብሔር ማደሪያ ከሰዎች ጋር ነው፤ እርሱም ከእነርሱ ጋር ያድራል፤ እነርሱም ሕዝቡ ይሆናሉ፤ እግዚአብሔርም ራሱ ከእነርሱ ጋር ይሆናል፤ አምላካቸውም ይሆናል። እግዚአብሔርም ከዓይኖቻቸው እንባን ሁሉ ያብሳል፤ ሞትም ከዚህ በኋላ አይኖርም፤ ሐዘንም ሆነ ልቅሶ ወይም ሥቃይ ከዚህ በኋላ አይኖርም፤ የቀድሞው ነገር አልፎአልና። በዙፋኑም ላይ የተቀመጠው፡- እነሆ፣ ነገርን ሁሉ አዲስ አደርጋለሁ አለ። ደግሞም፡- እነዚህ ቃላት እውነተኛና ታማኞች ናቸውና ጻፍ አለኝ። እንዲሁም፡- ተፈጽሞአል፤ እኔ አልፋና አጭጋ ነኝ፤ መጀመሪያውና መጨረሻው። ለተጠማ ከሕይወት ውኃ ምንጭ በነጻ እሰጠዋለሁ። ድል የሚነሣ ሁሉን ይወርሳል፤ እኔም አምላኩ እሆናለሁ፤ እርሱም ልጄ ይሆናል። ነገር ግን ፈረዎችና የማያምኑ፣ ርኩሳንም፣ ነፍሰ ገዳዮችም፣ ሴሶችም፣ አስማተኞችም፣ ጣዖት አምላኪዎችም፣ ሐሰተኞችም ሁሉ፣ ዕጣቸው በእሳትና በዲን በሚነድድ ባሕር ውስጥ ነው፤ ይህም ሁለተኛው ሞት ነው። ሰባቱን የመጨረሻ መቅሠፍቶች የሞሉባቸውን ሰባቱን ጽዋዎች የያዙት ከሰባቱ መላእክት አንዱ መጥቶ፡- ና፣ የበጉን ሚስት ሙሽራይቱን አሳይሃለሁ ብሎ ተናገረኝ። ራእይ 21፡2-9።

በምሽጉ መከበብ መጀመሪያ ላይ የሕዝቅኤል ሚስት ሞተች፤ በዚያም እርስዋ የሕዝቅኤል “የዓይኖቼ ፍቅር” ተብላ ተገልጣለች፤ በዚያውም ምዕራፍ ውስጥ በተቀመጠው የኢየሱሳም ጥፋት ኢየሱሳም ደግሞ

የእስራኤል “የዓይኖቻቸው ፍቅር” ተብላ ተለይታለች።

በዘጠነኛውም ዓመት፤ በአሥረኛው ወር፤ በወሩም በአሥረኛው ቀን የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል ወደ እኔ መጣ፤ ... ደግሞም የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል ወደ እኔ መጣ፤ የሰው ልጅ ሆይ፤ እነሆ፤ የዓይኖቼህን ምኞት በአንድ መቅሠፍት ከአንተ እወስዳለሁ፤ ነገር ግን አታለቅስ፤ አትብከንም፤ እንባህም አይፍሰስ። ጩኸትን ከልክል፤ ስለ ሙታንም ሐዘን አታድርግ፤ መጠምጠሚያህን በራስህ ላይ እሰር፤ ጫማህንም በእግርህ አድርግ፤ ከንፈርህንም አትሸፍን፤ የሰዎችንም እንጀራ አትብላ። እኔም በጠዋት ለሕዝቡ ተናገርሁ፤ ሚስቴም በማታ ሞተች፤ በማግሥቱም እንደ ታዘዝሁት አደረግሁ። ሕዝቡም፡- እንዲህ የምታደርገው እነዚህ ነገሮች ለእኛ ምን እንደ ሆኑ አትነግረንምን? አሉኝ።

እኔም መልሼ እንዲህ አልኳቸው፤ የእግዚአብሔር ቃል ወደ እኔ መጥቶ እንዲህ አለኝ፤ ለእስራኤል ቤት ተናገር፤ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ እነሆ፤ መቅደሴን፤ የኃይለችሁን ክብረ በላይነት፤ የዓይኖቻችሁን ፍቅር፤ ነፍሳችሁም የምትራራለትን አረክሳለሁ፤ ትታችኋቸው የሄዳችሁትም ወንዶች ልጆቻችሁና ሴቶች ልጆቻችሁ በሰይፍ ይወድቃሉ። እናንተም እኔ እንዳደረግሁት ታደርጋለችሁ፤ ከንፈራችሁን አትሸፍኑም፤ የሰዎችንም እንጀራ አትበሉም። ኮፍያችሁም በራሳችሁ ላይ ይሆናል፤ ጫማችሁም በእግራችሁ ላይ ይሆናል፤ አታለቅሱም ወይም አታለቅሱም፤ ነገር ግን በኃጢአታችሁ ትቀልጣላችሁ፤ እርስ በርሳችሁም ታቃስታላችሁ።

እንግዲህ ሕዝቅኤል ምልክት ይሆንላችኋል፤ እርሱ እንዳደረገው ሁሉ እናንተ ታደርጋላችሁ፤ ይህም በመጣ ጊዜ እኔ ጌታ እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ ታውቃላችሁ። አንተም የሰው ልጅ ሆይ፤ ከእነርሱ ኃይላቸውን፤ የክብራቸውን ደስታ፤ የዓይኖቻቸውን ተመኝቶ የሚመለከቱትን፤ ልባቸውንም የሚያጥናቡትን፤ ወንዶች ልጆቻቸውንና ሴቶች ልጆቻቸውን በምወስድበት ቀን፤ በዚያ ቀን የሚያመልጥ ወደ አንተ መጥቶ በጀሮዎችህ እንድትሰማ ወሬውን አያደርስልህምን? በዚያ ቀን ከሚያመልጠው ጋር ለመናገር አፍህ ይከፈታል፤ ትናገራለህም፤ ከእንግዲህም ወዲህ ዝም አትልም፤ አንተም ምልክት ትሆንላቸዋለህ፤ እነርሱም እኔ ጌታ እንደ ሆንሁ ያውቃሉ። ሕዝቅኤል 24፡1፤ 15-27።

የከበባው አልፋ የሕዝቅኤል ተወዳጁ ሞት ነው፤ አሜጋውም የእስራኤል ተወዳጅ ሞት ነው።

መስማት፤ ነገር ግን አለመስማት

አምስት ጊዜ ሽማግሌዎች ወይም ሕዝቡ በሆነ መንገድ ሕዝቅኤልን ሲያዳምጡ እንደሚታዩ ተገልጿል። በሕዝቅኤል 8፡1 የይሁዳ ሽማግሌዎች በፊቱ ተቀምጠዋል። በሕዝቅኤል 14፡1 ሽማግሌዎቹ መጥተው በፊቱ ይቀመጣሉ። በሕዝቅኤል 20፡1 የእስራኤል ሽማግሌዎች እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ይመጣሉ። በሕዝቅኤል 37፡18 እግዚአብሔር ሕዝቅኤልን እንዲህ ይለዋል፡- “ከሕዝብህ ልጆች አንተን እያነጋገሩ፤ ‘እነዚህ ምን እንደሚያመለክቱ አታሳየንምን?’ በሚሉህ ጊዜ።” በምዕራፍ ሀያ አራት ሕዝቡ በቀጥታ እንዲህ ሲሉ ይጠይቃሉ፡- “እነዚህ ነገሮች ለእኛ ምን እንደሆኑ፤ አንተም ይህን እያደረግህ ስለሆነ፤ አትነግረንምን?” በእነዚህ አምስቱ ሁኔታዎች ሁሉ ሽማግሌዎቹ ወይም ሕዝቡ በሎዶቅያ ሁኔታ ውስጥ ናቸው።

እርሱም፡- ሂድ፤ ለዚህ ሕዝብ እንዲህ በል፤ መስማትን በእርግጥ ትሰሙአላችሁ፤ ነገር ግን አታስተውሉም፤ ማየትንም በእርግጥ ታያላችሁ፤ ነገር ግን አታስተውቁም። የዚህን ሕዝብ ልብ አደንዝዝ፤ ጀሮአቸውንም አክብድ፤ ዓይኖቻቸውንም ጫፍን፤ እንዳያዩ በዓይኖቻቸው፤ እንዳይሰሙም በጀሮአቸው፤ እንዳያስተውሉም በልባቸው፤ እንዳይመለሱም፤ እንዳይፈወሱም። ኢሳይያስ 6፡9-10።

ሰዎቹ ሲሰሙ እንጂ እንዳይሰሙ የተገለጹት አምስት ውክልናዎች፤ እንዲሁም ሰዎቹ ሲያዩ እንጂ እንዳያዩ የተገለጹት አምስት ውክልናዎች፤ በኢሳይያስ ምስክርነት ውስጥ ማየትንና መስማትን ለሚከለክሉ ሰዎች ከሚመለከቱት አምስት ደረጃዎች ጋር ይጣጣማሉ።

ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል ለእነርሱ፣ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፣ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፤ መስመር በመስመር ላይ፣ መስመር በመስመር ላይ፤ በዚህ ጥቂት፣ በዚያም ጥቂት ሆነባቸው፤ ይህም እንዲሄዱ፣ ወደ ኋላም እንዲወድቁ፣ እንዲሰበሩ፣ በወጥመድም እንዲያዙ፣ እንዲወሰዱም ነው። ኢሳይያስ 28፡13።

ከመካከላቸውም ብዙዎች ይሰናከላሉ፣ ይወድቃሉም፣ ይሰበራሉም፣ በወጥመድም ይያዛሉ፣ ይማረካሉም። ኢሳይያስ 8፡15።

ምልክቶች

በሕዝቅኤል ምዕራፍ 4 ያለው አራት ውስጥ፣ ከከበባው መጀመሪያና ከሕዝቅኤል ሚስት ሞት ጋር የሚጀምረው ዘመን—“የዓይኖቹ ውድ ነገር”—በኢየሩሳሌም ሞት—“የእስራኤል ዓይኖች ውድ ነገር”—ያበቃል። የአንድ ዓመት እና የግማሽ ከበባው የአልፋና የኦሜጋ ምልክት ይዟል። ይህም ዘመን በምልክት ይጀምራል በምልክትም ያበቃል። እንደ ሕዝቅኤል ምዕራፍ 4 ያለው አራት፣ ኢየሱስም በማቴዎስ ምዕራፍ 4 ያለው አራት የከበባውን ምልክት ይለያል።

“የክርስቶስ ቃላት በብዙ ሕዝብ መስማት ፊት ተነግረው ነበር፤ ነገር ግን እርሱ ብቻውን በደብረ ዘይት ላይ ተቀምጦ ሳለ፣ ጴጥሮስ፣ ዮሐንስ፣ ያዕቆብና እንድርያስ ወደ እርሱ መጡ። ‘ንገረን?’ አሉት፣ ‘እነዚህ ነገሮች መቼ ይሆናሉ? የመምጣትህ እና የዓለም ፍጻሜስ ምልክቱ ምንድን ነው?’ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ መልስ ሲሰጥ የኢየሩሳሌምን ጥፋትና የመምጣቱን ታላቅ ቀን ለየብቻ አላነሣም። የእነዚህን ሁለት ክስተቶች መግለጫ አቀላቀለ። ወደፊት ያሉትን ክስተቶች እርሱ እንዳየአቸው በቀጥታ ለደቀ መዛሙርቱ በገለጠላቸው ኖሮ፣ ያንን ትዕይንት መቋቋም ባልቻሉ ነበር። በምሕረቱ ሁለቱን ታላላቅ ቀውሶች መግለጫ አንድ ላይ አዋህዶ ሰጣቸው፤ ትርጉሙንም ራሳቸው እንዲመረምሩ ተዋቸው። ስለ ኢየሩሳሌም ጥፋት በተናገረ ጊዜ፣ የትንቢቱ ቃላት ከዚያ ክስተት አልፈው በዚያ ቀን ወደሚሆነው የመጨረሻ ቃጠሎ ደረሱ፤ በዚያ ቀን ጌታ ዓለምን ስለ ኃጢአታቸው ለመቅጣት ከስፍራው ይነሣል። ምድርም ደሚን ትገልጣለች፣ የተገደሉትንም ከዚያ በኋላ አትሸፍንም። ይህ ንግግር ሁሉ የተሰጠው ለደቀ መዛሙርቱ ብቻ ሳይሆን፣ በዚህ ምድር ታሪክ የመጨረሻ ትዕይንቶች ውስጥ ለሚኖሩት ደግሞ ነበር።”

ወደ ደቀ መዛሙርቱም ተመልሶ ክርስቶስ እንዲህ አለ፤ “ማንም እንዳያሳታችሁ ተጠንቀቁ። ብዙዎች በስሜ መጥተው፣ ‘እኔ ክርስቶስ ነኝ’ እያሉ ብዙዎችን ያሳስታሉና።” ብዙ ሐሰተኛ መሲሐት ተአምራትን እንዲሠሩ እየተናገሩ፣ የአይሁድ ሕዝብ መዳን ጊዜ እንደደረሰ እያወጁ ይታያሉ። እነዚህም ብዙዎችን ያሳስታሉ። የክርስቶስ ቃል ተፈጻሚ። ከሞቱ እስከ ኢየሩሳሌም ከበባ ድረስ ብዙ ሐሰተኛ መሲሐት ተነሡ። ነገር ግን ይህ ማስጠንቀቂያ በዚህ የዓለም ዘመን ለሚኖሩ ደግሞ ተሰጠ። ከኢየሩሳሌም ጥፋት በፊት የተፈጸሙት ያው ማታለያዎች በዘመናት ሁሉ ተፈጽመዋል፣ እንደገናም ይፈጸማሉ።

“‘ከጦርነቶችና ከጦርነቶች ወሬ ትሰማላችሁ፤ አትደንግጡ፤ ይህ ሁሉ ሊሆን ይገባል፤ ግን ፍጻሜው ገና አይደለም።’ ከኢየሩሳሌም ጥፋት በፊት ሰዎች ለበላይነት ይታገሉ ነበር። ነገሥታት ይገደሉ ነበር። ከዙፋኑ ቀጥሎ የቆሙ የሚመስሉት ይገደሉ ነበር። ጦርነቶችና የጦርነት ወሬዎች ነበሩ። ‘ይህ ሁሉ ሊሆን ይገባል፤’ ክርስቶስ ‘ግን ፍጻሜው [የአይሁድ ሕዝብ እንደ ሕዝብ] ገና አይደለም። ሕዝብ በሕዝብ ላይ፣ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣልና፤ ራብና ቸነፈር በተለያዩ ስፍራዎችም የምድር መናወጥ ይሆናል። ይህ ሁሉ የምጥ መጀመሪያ ነው።’ ክርስቶስ እንዲህ አለ፡- ረቢዎች እነዚህን ምልክቶች ሲያዩ፣ የተመረጠ ሕዝቡን በባርነት ስር ስላኖሩ በአሕዛብ ላይ የመጣ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሆኑ ያውጃሉ። እነዚህ ምልክቶች የመሲሐ መምጣት ምልክት እንደሆኑ ይናገራሉ። አትታለሉ፤ እነርሱ የፍርዶቹ መጀመሪያ ናቸው። ሕዝቡ ወደ ራሳቸው ተመልክተዋል። እኔ እፈውሳቸው ዘንድ አልተጸጸቱም አልተለወጡም። ከባርነት ነፃ መውጣታቸው ምልክት ናቸው ብለው የሚያቀርቧቸው ምልክቶች የጥፋታቸው ምልክቶች ናቸው።” The Desire of Ages, 628.

በ66 ዓመት በኢየሩሳሌም ላይ የተካሄደው ከበባ፣ ሮም ሰራዊቷ የወታደራዊ ዓርማዎቿን በመቅደሱ ቅጥር ውስጥ ማቆሟን እንደ ምልክት ያካተተ ነበር። ኢየሱስም ስለ 66 እስከ 70 ድረስ ያለው ዘመን ክስተቶች በሰጠው ማብራሪያ፣ የ70 ዓመቱን ጥፋት ከሁለተኛ ምጽአቱ ጋር አጣጣመው፤ ከሁለተኛ ምጽአቱም ጋር የተያያዘ ምልክት አለ።

«ብዙም ሳይቆይ ዓይኖቻችን ወደ ምሥራቅ ተሳቡ፤ ምክንያቱም ከሰው እጅ መጠን ግማሽ ያህል የሆነ ትንሽ ጥቁር ደመና ተገልጦ ነበር፤ እኛም ሁላችን ይህ የሰው ልጅ ምልክት እንደሆነ እናውቅ ነበር።» ዘ ዴይ ስታር፣ 1846።

የክ.አ.ዘ. 66 እስከ 70 ዓ.ም. ታሪክ መጀመሪያና መጨረሻ፣ ከከተማይቱ ከበባ መጀመርና ጥፋቷ ጋር የተያያዘ ምልክትን ይዟል፤ ይህም በክ.አ.ዘ. 587 እና 586 ዓ.ም. የ“የዓይኖች ምቹት” ሞት አልፋና አሜጋ ምልክት ጋር ይጣጣማል።

የአንድ ዓመትና ግማሽ የከበባው ታሪክ ለመጨረሻዎቹ ዘመናት “ምልክት” ነው። በሕዝቅኤል ታሪክ ውስጥ የተወከሉት ሰነፍ ድንግልናት፣ በ66 ዓ.ም. የከበባውን ምልክት አይተው ወደ ደግንነት የሽሹት ጥበበኛ ድንግልናት ታሪክ ውስጥ የሚመጣጠን አቻ ያገኛሉ። የአንድ ዓመትና ግማሽ ከበባ ሁለት የአምልኮ ሰጪዎች ክፍሎችን የሚገልጥ ምልክት ነው። አንዱ ክፍል ምልክቱን ይረዳል፤ ሌላው ክፍል ግን—ኢሳይያስ “ብዙዎች” ብሎ የወከለው—አያይም ወይም አይሰማም።

ብዙዎችና ጥቂቶች

ከዚያም ንጉሡ ለአገልጋዮቹ፣ እጁንና እግሩን እሰሩት፤ ወስዳችሁም ወደ ውጭ ጨለማ ጣሉት፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል አለ። ብዙዎች ተጠርተዋልና፤ ጥቂቶች ግን ተመርጠዋል። ማቴዎስ 22፡13፣ 14።

እንግዲህ የመጨረሻዎቹ ቀዳሚዎች ይሆናሉ፤ ቀዳሚዎቹም የመጨረሻዎች፤ ብዙዎች ተጠርተዋልና፤ ጥቂቶች ግን ተመርጠዋል። ማቴዎስ 20፡16።

ለማየትና ለመስማት

በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ በተግባር የተወከሉ አምስት ምሳሌዎች አሉ፤ እንዲሁም ሕዝቅኤል ለመሪዎችና ለሕዝቡ አምስት ጊዜ ተናግሮአል። እነዚያ ሁለት ምስክሮች ‘ማየትን’ የማይፈቅዱና ‘መስማትን’ የማይፈቅዱትን አምስቱን ሰነፍ ድንግልናዎች ይለዩላቸዋል። እነርሱ ኢየሱስ፣ እርሱም ከይሁዳ ነገድ አንበሳ ሆኖ፣ ትንቢታዊ ቃሉን በሚፈታበት ጊዜ የሚጨምረውን እውቀት ማየት ወይም መስማት እንቢ ይላሉ።

ዓለም ታያለች እና ትሰማለች

እናንተ የዓለም ነዋሪዎች ሁሉ፣ በምድርም የምትኖሩ ሆይ፣ በተራሮች ላይ ሰንደቅ በሚያነሣ ጊዜ ተመልከቱ፤ መለከትም በሚነፋ ጊዜ ስሙ። ኢሳይያስ 18፡3

በዚያም ቀን መጽሐፉን የሚናገሩትን ቃላት ደንቆሮዎች ይሰማሉ፤ የዕውሮችም ዓይኖች ከጮጋግና ከጨለማ ውስጥ ያያሉ። ኢሳይያስ 29፡18።

ሕዝቤ ሞቾችና ደንቆሮዎች ናቸው፤ እውቀትም የላቸውም

እስከ መቼ ድረስ ባንዲራውን አይቻለሁ? የመለከቱንስ ድምፅ እሰማለሁ? ሕዝቤ ሰነፎች ናቸውና፤ እኔን አላወቁኝም፤ እነርሱ ደንቆሮ ልጆች ናቸው፤ ማስተዋልም የላቸውም፤ ክፉ ለማድረግ ጠቢባን ናቸው፤ መልካም ለማድረግ ግን እውቀት የላቸውም። ኤርምያስ 4፡21፣ 22።

ይህንን በያዕቆብ ቤት አውጁ፡ በይሁዳም አስታውቁት እንዲህም በሉ፤ እናንተ ሰነፍ ሕዝብና አስተዋይነት የሌላችሁ፡ ዐይኖች አሏችሁ ነገር ግን አታዩም፤ ጆሮዎችም አሏችሁ ነገር ግን አትሰሙም፤ አሁን ይህን ስሙ። ኤርምያስ 5፡20፣ 21።

የዓመፀኛ ቤት

እግዚአብሔርም ቃል ወደ እኔ መጥቶ እንዲህ አለ፤ የሰው ልጅ ሆይ፡ ዐይኖች እያሉአቸው የማያዩ፡ ጆሮዎችም እያሉአቸው የማይሰሙ በዓመፀኛ ቤት መካከል ትኖራለህ፤ እነርሱ ዓመፀኛ ቤት ናቸውና። ሕዝቅኤል 12፡1-2።

ስለዚህ እኔ በምሳሌዎች እናገራቸዋለሁ፤ ምክንያቱም እያዩ አያዩም፡ እየሰሙም አይሰሙም ወይም አያስተውሉም። በእነርሱም ላይ የኢሳይያስ ትንቢት ተፈጽሞአል፡ እርሱም እንዲህ ይላል፡- በመስማት ትሰሙአላችሁ፡ ነገር ግን አታስተውሉም፤ በማየትም ታዩአላችሁ፡ ነገር ግን አታስተውሉም፤ የዚህ ሕዝብ ልብ ደንድኖአልና፡ ጆሮዎቻቸውም ለመስማት ከብደዋል፡ ዐይኖቻቸውንም ዘግተዋል፤ እንዳይሆን በዐይኖቻቸው ያዩ፡ በጆሮዎቻቸውም ይስሙ፡ በልባቸውም ያስተውሉ፡ ተመልሰውም እኔ እፈውሳቸው።

ነገር ግን ዓይኖቻችሁ ያያሉና ብፁዓን ናቸው፤ ጆሮዎቻችሁም ይሰማሉና ብፁዓን ናቸው። እውነት እላችኋለሁ፡ ብዙ ነቢያትና ጻድቃን ሰዎች እናንተ የምታዩትን ለማየት ተመኙ፡ አላዩትምም፤ እናንተም የምትሰሙትን ለመስማት ተመኙ፡ አልሰሙትምም። ማቴዎስ 13፡13-17።

የቀደሙት መንገዶች

እንዲህ ይላል ጌታ፤ በመንገዶች ላይ ቁሙ፡ ተመልከቱም፡ የቀድሞውን መንገዶች ጠይቁ፤ መልካሙ መንገድ የት እንዳለ ፈልጉ፡ በእርሱም ሂዱ፤ ለነፍሳችሁም ዕረፍት ታገኛላችሁ። ነገር ግን እነርሱ፤ በእርሱ አንሄድም አሉ። ደግሞም ጠባቂዎችን በላያችሁ ሾምሁ፡ እንዲህም አልሁ፤ የመለከትን ድምፅ ስሙ። እነርሱ ግን፤ አንሰማም አሉ። ኤርምያስ 6፡16፣ 17።

የ1840-1844 መልእክት

“ከ1840-1844 ጀምሮ የተሰጡት መልእክቶች አሁን በኃይል ሊቀርቡ ይገባል፡ ምክንያቱም መንገዳቸውን ያጡ ብዙ ሕዝቦች አሉ። መልእክቶቹ ወደ ሁሉም ቤተ ክርስቲያናት ሊደርሱ ይገባል።”

ክርስቶስ እንዲህ አለ፡- “ዓይኖቻችሁ ስለሚያዩ ብፁዓን ናቸው፤ ጆሮዎቻችሁም ስለሚሰሙ ብፁዓን ናቸው። እውነት እላችኋለሁ፤ ብዙ ነቢያትና ጻድቃን ሰዎች እናንተ የምታዩትን ለማየት ተመኝተው አላዩትም፤ እናንተም የምትሰሙትን ለመስማት ተመኝተው አልሰሙትም” [ማቴዎስ 13፡16, 17]። በ1843 እና በ1844 የታዩትን ነገሮች ያዩ ዓይኖች ብፁዓን ናቸው።

“መልእክቱ ተሰጥቶአል። እናም መልእክቱን በመድገም ረገድ ምንም መዘግየት ሊኖር አይገባም፤ ምክንያቱም የዘመኑ ምልክቶች እየተፈጸሙ ነው፤ የመዝጊያው ሥራ መፈጸም አለበት። በአጭር ጊዜ ውስጥ ታላቅ ሥራ ይፈጸማል። በቅርቡ በእግዚአብሔር ሹመት አንድ መልእክት ይሰጣል፡ እርሱም ወደ ታላቅ ጩኸት ያድጋል። ከዚያም ዳንኤል ምስክርነቱን ለመስጠት በዕጣው ይቆማል።” Manuscript Releases, volume 21, 437.

የከበባው ምልክት

በሕዝቅኤል መጽሐፍ ውስጥ ሕዝቅኤል ሕዝቡ ለማየት የአልፈቀዱትን ምሳሌ በተግባር ያሳየበት አምስት ጊዜ አለ፤ እንዲሁም እነዚያን ሕዝቦች ለመስማት የአልፈቀዱ ሲሆን እርሱ የተናገራቸው አምስት ጊዜ አሉ።

የተግባር ምሳሌውና የንግግሩ ሁለቱ ምስክሮች ለአምስቱ ሰነፍ ደናግል ቀርበው ተገለጡ። ከእነዚህ በተግባር ከተገለጡት ምሳሌዎች አንዱ፣ በምዕራፍ አራት የሚገኘው፣ ስለሚመጣው ጥፋት የሚያስጠነቅቅ የከበባውን “ምልክት” ይወክላል። የሕዝቅኤል መልእክት ለሎዶቅያ የተላከው መልእክት ነው።

ለሎዶቅያ የተሰጠው “ምልክት” የ’ከበባው ምልክት’ ነው፤ የዘመኑ መጨረሻ ከበባም በበርካታ ምስክሮች ይወክላል። በክርስቶስ ዘመን ላሉት አይሁድ የተሰጣቸው ብቸኛው ምልክት የዮናስ ምልክት ነበር፤ እርሱም ለሦስት ቀን በዓሣ ነባሪ ሆኖ ውስጥ የነበረውን በተግባር የተገለጠ ምሳሌ ይወክላል።

ከዚያም ከጻፎችና ከፈሪሳውያን አንዳንዶቹ መልሰው፡- መምህር ሆይ፣ ከአንተ ምልክት እንድናይ እንፈልጋለን አሉ። እርሱ ግን መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ክፉና አመንዝራ ትውልድ ምልክትን ትፈልጋለች፤ ነገር ግን ከነቢዩ ዮናስ ምልክት በቀር ሌላ ምልክት አይሰጣትም። ዮናስ በዐሣ ሆኖ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት እንደነበረ፣ እንዲሁም የሰው ልጅ በምድር ልብ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ይኖራል። ማቴዎስ 12፡38-40።

የዮናስ ምልክት

የዮናስ ምልክት ከሞት መነሣትን በተግባር የተገለጸ ምሳሌ ነበር። ዮሐንስ ደግሞ ያንኑ እውነት ይወክላል፤ ምክንያቱም ወደ የሚፈለ ዘይት ድስት ተጣለ፣ ሕያውም ሆኖ ወጣ። ዳንኤል በአንበሳች ጉድጓድ ውስጥ እና በናቡከደነጾር እቶን ውስጥ የነበሩት ሦስቱ ታማኞች ከሞት መነሣትን ይወክላሉ። እነዚህ ሁሉ በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ ውስጥ የሚነሡትን መቶ አርባ አራት ሺህ ይወክላሉ።

“ከዚያም የአዳኙ ሐሳብ ያለፈውንና የወደፊቱን ከማሰላሰል ተመለሰ። ሕዝቡም ያዩትንና የሰሙትን በአእምሮአቸው ላይ በተደረገው ተጽእኖ መሠረትና በነበራቸው ብርሃን መጠን ሊያብራሩ ሲሞክሩ፣ ‘ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለ፤ ይህ ድምፅ ስለ እኔ ሳይሆን ስለ እናንተ መጣ።’ ይህ የመሲሕነቱ ከፍተኛ ማስረጃ ነበረ፤ ኢየሱስ እውነትን እንደ ተናገረ እና የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ የአብ ምልክት ነበረ። አይሁድ ከዚህ ከሰማይ ከፍታ ምስክርነት ይመለሱ ይሆን? አንድ ጊዜ ለአዳኙ፣ እንድናይና እንድናምን ምን ምልክት ታሳየናለህ? ብለው ጠይቀውት ነበር። በክርስቶስ አገልግሎት ሁሉ ዘመን ስፍር የሌላቸው ምልክቶች ተሰጥተው ነበር፤ ነገር ግን እንዳይረዱ ዓይኖቻቸውን ዘግተው ልባቸውንም አደነደኑ። የአልዓዛር ትንሣኤ ከፍተኛው ተአምር እንኳ የማያምኑበትን ሁኔታ አለመወገዳቸውም፤ ይልቁንም የበለጠ ክፋት ሞላባቸው፤ አሁንም አብ ተናግሮ ከእንግዲህ ተጨማሪ ምልክት ሊጠይቁ የማይችሉ ሆነው ሳለ፣ ልባቸው አልሰላሰም ነበር፤ እነርሱም አሁንም ለማመን እምቢ አሉ።” ስፒሪት ኦፍ ፕሮፌሰር፣ ቅጽ 3፣ 79።

አልዓዛር ዮናስ በዓሣው ሆኖ ውስጥ በተደረገው ተዋኔያዊ ምልክት እንደ ተገለጠው የትንሣኤ ምልክት ነበር። ከተነሣው አልዓዛር ጋር በተያያዘ የአብ ድምፅ፣ በእርግጥም ሰውነትን በራሱ ላይ የወሰደው የክርስቶስ ባሕርይ የሆነውን መለኮትና ሰብአዊነት መዋሐድ ይወክላል። መለኮት ከሰብአዊነት ጋር መዋሐዱ የመቶ አርባ አራት ሺህ ዓርማ ነው፤ አልዓዛርም ፈጣሪን ከፍጥረት ጋር የሚያገናኝ የትንሣኤ ኃይል ምልክት ነው።

“ለዛሬስን በማስነሣቱ ምክንያት ብዙዎች በኢየሱስ እንዲያምኑ ተመሩ። አዳኙ ሳይደርስ በፊት ለዛሬስ እንዲሞትና በመቃብር እንዲቀመጥ የእግዚአብሔር ዕቅድ ነበር። ለዛሬስን ማስነሣቱ የክርስቶስ ከፍተኛ ተአምር ነበር፤ በዚህም ምክንያት ብዙዎች እግዚአብሔርን አከበሩ።” Manuscript Releases, ቅጽ 21, 111.

አልዓዛር ወደ ኢየሩሳሌም የተደረገውን የድል ግቢያ መርቶ ገባ፤ እርሱም በዮናስ የተመሰለው የትንሣኤ ሕያው “ምልክት” ነበረ።

“በመቃብር ውስጥ አካሉ መበስበስን ያየ ላዛሮስ፣ አሁን ግን በክብር በተሞላ ወንድነት ኃይል ደስ እያለው፣ አዳኙ የተቀመጠበትን እንስሳ ይመራ ነበር።” The Desire of Ages, 572.

የክብር መግቢያው የአሥሩ ደናግል ምሳሌ አልፋ ፍጻሜ ከነበረው ከኤክሴተር የሰፈር ስብሰባ ጋር ይጣጣማል፤ ስለዚህም የዮናስንና የአልአዛርን “ምልክት” ከመልእክቱ አዋጅ “እነሆ፣ ሙሽራው ይመጣል!” አሜጋና ፍጹም ፍጻሜ ጋር ያጣጥማል።

«እኔ ብዙ ጊዜ ወደ አሥሩ ደናግል ምሳሌ እመራለሁ፤ ከእነርሱም አምስቱ ጥበበኞች ነበሩ፣ አምስቱም ሰነፎች። ይህ ምሳሌ በፊደሉ ትክክል ተፈጽሟል እንዲሁም ይፈጽማል፤ ምክንያቱም ለዚህ ዘመን ልዩ ተፈጻሚነት አለውና፣ እንዲሁም እንደ ሦስተኛው መልአክ መልእክት ተፈጽሟል፣ እናም እስከ ዘመን ፍጻሜ ድረስ አሁን ያለ እውነት ሆኖ መኖሩን ይቀጥላል።» Review and Herald, August 19, 1890.

ዮናስ፣ አልአዛርና ሳሙኤል ስኖው ዘግይተው ወደ ኤክሴተር የሰፈር ስብሰባ መድረሳቸው ከሕዝቅኤል “የከበባው ምልክት” ጋር ይስማማል። አልአዛር ክርስቶስን በአህያ ላይ ወደ ኢየሩሳሌም መራው።

«ቤትስ በ1844 ዓ.ም. አገስት ወር በኤክሰተር (ኒው ሃምፕሻየር) የተካሄደው የሰፈር ስብሰባ ላይ፣ “እውነተኛው የእኩለ ሌሊት ጩኸት” ለመጀመሪያ ጊዜ ሲቀርብ፣ ከአስፈላጊ መሪዎቹ አንዱ ነበር። እንዲሁም በዚያ ጠዋት በሰፈሩ ውስጥ ለሚካሄደው አገልግሎት የተመረጠው ሰባኪ ቤትስ ነበር። እርሱም ሰሚዎቹን ታማኝ እንዲሆኑ ይመክራቸው ነበር፤ እግዚአብሔር በቀላሉ እየፈተናቸው እንደሆነ፣ እነርሱም በመዘግየት ዘመን ውስጥ እንዳሉ፣ እና ከዚህ ጋር የሚመሳሰሉ ሐሳቦችን በጽጥታ እያረጋገጠላቸው ሳለ፣ ሳሙኤል ኤስ. ስኖው በፈረስ ተቀምጦ ወደ ሰፈሩ ገባ። ከእህቱ ከወይዘሮ ጆን ካውች አጠገብ ቦታ ተቀምጦ፣ ስኖው ክርስቶስ በተወሰነው ጊዜ እንደሚገለጥ የነበረውን ጽኑ እምነቱን እንደገና ገለጸ። እጅግ ተነሳሽነቱ፣ ወይዘሮ ካውች “እነሆ፣ ከእግዚአብሔር የመጣ መልእክት ያለው ሰው እዚህ አለ!” ብላ ተነሥታ በመናገር ተሰብሳቢዎቹን አስደነገጠች።» ሌሮይ ፍሩም፣ The Prophetic Faith of our Fathers, ቅጽ 4፣ 549.

በ1521 ዓ.ም. ሚያዝያ ወር ማርቲን ሉተር በፈረስ የሚጎተት ሰረገላ ተሳፍሮ ወደ ዎርምስ ጉባኤ ተጓዘ፤ በዚያም የጳጳሳዊ ትውፊቶችንና ልማዶችን አልተቀበለም እናም እንዲህ አለ፡- “በቅዱሳን መጻሕፍት ምስክርነት ወይም በግልጽ ምክንያት ካልተረዳሁ... ሕሊናን መቃወም ደኅንነት ያለውም ትክክልም ስላልሆነ፣ ከተናገርሁት ማንኛውንም ነገር ልክድ አልችልም እንዲሁም አልክድም። እነሆ እኔ ቆሜአለሁ። ከዚህ ውጭ ማድረግ አልችልም። እግዚአብሔር ይርዳኝ። አሜን።”

ፈረሳውያን የክርስቶስን ድል አድራጊ መግቢያ እንደተቃወሙ ሁሉ፣ የጳጳሳዊ ባለሥልጣናትም የሉተርን መግቢያ ተቃወሙ። ከዚያም ሉተር ስሙን ለወጠ (ይህም የማተም ምልክት ነው) እና አዲስ ኪዳንን ወደ ጀርመንኛ ቋንቋ ሲተረጎም ተሰውሮ ተጠበቀ። በዎርምስ ምክር ቤት ፊት ያቀረበው መግለጫ በዚያን ዘመን ከቤተ ክርስቲያንና ከመንግሥት ባለሥልጣናት የሞት አዋጅ እስከሚያመጣ ድረስ የመራውን የእኩለ ሌሊት ጩኸት ይወክል ነበር፤ ስለዚህም የእሱድ ሕግን ይወክል ነበር። ‘ዩንከር ዮርግ’ በሚለው ስም ለአሥር ወራት ከተሰወረ በኋላ፣ ከባለሥልጣናት የሚመጣው ስጋት ተለውጦ በብዙ መጠን ፈራረሰው ቻርልስ አምስተኛ የተጋፈጠው ሁለት የወታደራዊ ችግሮች ሆኗል። እነዚያ ሁለቱ የወታደራዊ ስጋቶች ፈረንሳይና እስልምና ነበሩ፤ እነዚህም ዛሬ የሰው ዘርን እየተጋፈጡ ያሉትን ያንኑ ቅዱስ ያልሆነ የሶሻሊዝምና የእስልምና ጥምረት ይወክላሉ።

“በምድር ላይ የእግዚአብሔር ሥራ በእያንዳንዱ ታላቅ ተሐድሶ ወይም ሃይማኖታዊ እንቅስቃሴ ሁሉ ከዘመን ወደ ዘመን የሚታይ አስደናቂ ተመሳሳይነትን ያቀርባል። እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር የሚሠራባቸው መርሆች ሁልጊዜ አንድ ናቸው። የአሁኑ ዘመን አስፈላጊ እንቅስቃሴዎች በቀድሞት ዘመናት ከነበሩት ጋር ተመሳሳይ ምሳሌ አላቸው፤ በቀድሞ ዘመናትም የቤተ ክርስቲያን ልምድ ለራሳችን

ዘመን እጅግ ከፍተኛ ዋጋ ያላቸው ትምህርቶችን ይዟል።” The Great Controversy, 343.

በላዛሩስ የተመራ አህያ ክርስቶስን ወደ ኢየሩሳሌም አገባች፤ በፈረስ የተጎተተ ሰረገላም ሉተርን ወደ ዎርምስ ጉባኤ አመጣች፤ እንዲሁም ፈረስ ስኖውን ወደ ኤክስተር የሰፈር ስብሰባ አመጣ፤ በዚህም አህያውና ፈረሱ፣ ሁለቱም በ“Equus” ጄነስ ውስጥ ያሉ የ“Equidae” ቤተሰብ አባላት መሆናቸው እንደ እኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት ምልክት መለያ ያደርጋቸዋል።

እጅግ ደስ ይበልሽ፤ አ የጽዮን ልጅ፤ ጩኸ፤ አ የኢየሩሳሌም ልጅ፤ እነሆ፣ ንጉሥሽ ወደ አንቺ ይመጣል፤ እርሱ ጻድቅ ነው፤ መዳንንም ያለው ነው፤ ትሑትም ነው፤ በአህያ ላይ ተቀምጦ፣ በውርንጫዋም በአህያይቱ ውርንጫ ላይ። ዘካርያስ 9፡9።

የእኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት ምልክት የአህያው ወይም የፈረሱ መምጣት ነው፤ ሁለቱም የእስልምና ምልክቶች ናቸው። የእኩለ ሌሊት ጩኸት እውነተኛ መልእክት የተመረጠው መልእክተኛ ክርስቶስ በአህያ ላይ እንደ መጣ ጋር በተስማማ መልኩ በፈረስ ላይ መጣ። በኋለኛው ዘመን “ከበባው” በኤለን ዋይት የናሽቪል ከተማ “በእሳት ኪሶች” እንደምትመታ በሰጠችው መለያ ፍጻሜ ይለያል።

ለምንድን ነው ከናሽቪል የእሳት ኪሶች ላይ ከበባው የሚጀምረው? ይህ በእግዚአብሔር ትንቢታዊ ቃል ውስጥ እስልምና በአህያና በፈረስ ስለሚወከል ነውን?

ስምርና

ንጉሠ ነገሥት ኔሮ፣ በ64 ዓመተ ምሕረት የሮም ከተማ በተቃጠለችበት ጊዜ፣ የሰምርና ቤተ ክርስቲያን መጀመሪያን ያመለክታል። ይህ ቀን በ313 ዓ.ም. በሚላን አዋጅ የተደመደመ ሁለት መቶ አምሳ ዓመታት የዘለቀ በክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን ላይ የተፈጸመውን ስደት መጀመሪያ ያመለክታል። የአውሬው ምስል መቋቋም፣ በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ውስጥ በአውሬው ምልክት የሚወከለው አሜጋ ዌይማርክ የሚያበቃውን ዘመን የሚያስተዋውቅ አልፋ ዌይማርክን ይወክላል። ዘመኑ በ“አዋጆች” እንደሚጀምር ተለይቶ ይታወቃል።

አንባቢው በቅርቡ በሚመጣው ግጭት ውስጥ ሊጠቀሙባቸው የሚገቡትን ወኪል ኃይላት ለመረዳት ከፈለገ፣ ሮም በዘመናት በፊት ለዚያው ዓለማዊ የተጠቀሙባቸውን መንገዶች የሚመዘግበውን ታሪክ መከታተል ብቻ ይበቃዋል። ጳጳሳውያንና ፕሮቴስታንቶች በአንድነት የእነርሱን ዶማዊ የሚከልክሉትን እንዴት እንደሚመለከቱ ሊያውቅ ከፈለገ፣ ሮም ለሰንበትና ለሚከላከሉላት ያሳየችውን መንፈስ ይመልከት።

“በዓለማዊ ሥልጣን የተደገፉ ንጉሣዊ አዋጆች፣ አጠቃላይ ጉባኤዎች፣ እና የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች የአረማዊው በዓል በክርስቲያን ዓለም ውስጥ የክብር ስፍራውን እንዲያገኝ ያደረጉት እርምጃዎች ነበሩ። የእሑድን አከባባር የሚያስገድድ የመጀመሪያው የሕዝብ እርምጃ በቆስጠንጢኖስ የታወጀው ሕግ ነበር። (እ.ኤ.አ. 321፤ ለገጽ 53 የአባሪ ማስታወሻን ይመልከቱ።) ይህ አዋጅ የከተማ ነዋሪዎች ‘በክቡርቱ የፀሐይ ቀን’ እንዲያርፉ ያስፈልግ ነበር፤ ነገር ግን የገጠር ሰዎች የእርሻ ሥራቸውን እንዲቀጥሉ ፈቅዶላቸው ነበር። ምንም እንኳን በተግባር አረማዊ ድንጋጌ ቢሆንም፣ ንጉሠ ነገሥቱ ክርስትናን በስም ከተቀበለ በኋላ ይህን እንዲፈጸም አደረገ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 574።

ከስምርና ቤተ ክርስቲያን ወደ ጴርጋሞን ቤተ ክርስቲያን ያመለከተው የመጀመሪያው ንጉሣዊ አዋጅ በ313 ዓ.ም. የሚላን አዋጅ ነበር። እርሱ በ321 ዓ.ም. ወደ ወጣው የመጀመሪያው የእሑድ ሕግ የመራውን የመጀመሪያ እርምጃ ይወክል ነበር። የኢየሩሳሌም ጥፋት የእሑድን ሕግ ይመስላል፤ እና ሁለት ትንቢታዊ ምስክሮች ከጥፋቱ በፊት የነበረን ከበባ ያመለክታሉ። እነዚያ ሁለቱ ከበባዎች—በ587 ዓ.ዓ. የባቢሎን ሦስተኛ ከበባ እና በ70 ዓ.ም. የሮም ሁለተኛ ከበባ—የእሑድ ሕግ ምልክትን የሚቀድመው ምልክት

ትንቢታዊ ከበባ መሆኑን ያሳያሉ።

ናቡከደነፆር በመጀመሪያ በዮአቂም ላይ፣ ከዚያም በዮአኪን ላይ፣ በመጨረሻም በሴዴቅያስ ላይ ከበባ አደረገ። ኬስቲዮስ በ66 ዓ.ም. ከበባ አደረገ፣ እንዲሁም ኢየሱስ ለቤተ ክርስቲያን የሰጠውን ምልክት ፈጽሞ፤ እንደ 587 ዓ.ዓ. የሶስተኛው ከበባ ምልክት የሆነው የሕዝቅኤል ሚስት ሞት እንደነበረው። የኢየሩሳሌምን ጥፋት የሚቀድመው መለያ ከበባ ነው፤ እንዲሁም “ምልክት” ደግሞ ነው። የ321 ዓ.ም. የጳሎስ ሕግን የቀደመው መለያ የሚላን አዋጅ ነበር፤ በዚያም ከነቀፋ የተለዩት ቤተ ክርስቲያን (ስምርና) ወደ ጴርጋሞን፣ ስምምነት የገባች ቤተ ክርስቲያን ምልክት፣ የመሸጋገር ሁኔታ ነበረ።

ስለዚህ የሚላን አዋጅ የትንቢታዊ ከበባ መጀመሪያ ነው፣ እንዲሁም ምልክት ነው። ደግሞም የመቶ አርባ አራት ሺህ የሎዶቅያ እንቅስቃሴ ወደ የመቶ አርባ አራት ሺህ የፊላዴልፊያ እንቅስቃሴ የሚሸጋገርበትን ቦታ ያመለክታል።

ፊላዴልፊያና ስምርና በራዕይ ውስጥ ከተጠቀሱት ሰባቱ ቤተ ክርስቲያናት መካከል ነቀፋ የሌለባቸውን ሁለቱን ብቻ ይወክላሉ። ይህ እውነታ ደግሞ ያንን ሽግግር፣ ተዋጊቱ ቤተ ክርስቲያን ወደ ድል አድራጊቱ ቤተ ክርስቲያን የምትሸጋገርበት ሽግግር መሆኑን ያመለክታል። ያ ሽግግር ከሚላን አዋጅ ጋር ይጣጣማል፤ በዚያም ሁኔታ የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የመጨረሻ ዘመን እንቅስቃሴ፣ ከሰባቱ የሆነችው ያች ስምንተኛ ቤተ ክርስቲያን ትሆናለች። ፊላዴልፊያና ስምርና ደግሞ እነርሱ አይሁድ ነን ብለው የሚናገሩ፣ ነገር ግን በእውነት የሰይጣን ምክራብ የሆኑትን የሚቃወሙ ሁለቱ ብቻ ናቸው።

ያ የመንገድ ምልክት 313 ከነሐሴ 12 እስከ 17 ቀን 1844 በተካሄደው የኤክስተር የሰፈር ስብሰባ ጋር ደግሞ ይጣጣማል። የሰፈር ስብሰባው በተጠናቀቀ ጊዜ መልእክቱ እስከ ጥቅምት 22 ቀን 1844 ድረስ ደጁ እስኪዘጋ ድረስ እንደ ማዕበል ሞገድ በአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ምሥራቃዊ የባሕር ዳርቻ ሁሉ ተስፋፋ።

“እንደ ማዕበል ጎርፍ ያለ ኃይል ያ እንቅስቃሴ በምድሪቱ ላይ ሰፍኖ አለፈ። ከከተማ ወደ ከተማ፣ ከመንደር ወደ መንደር፣ እንዲሁም ወደ ሩቅ የገጠር ስፍራዎች ደረሰ፤ እስከሆነም ድረስ የሚጠባበቁት የእግዚአብሔር ሕዝብ ፈጽሞ ነቅተው ተነሡ። እብደትና ጽንፈኝነት ይህ አዋጅ በተነገረ ጊዜ እንደ ጠዋት በረዶ በሚወጣው ፀሐይ ፊት እንደሚቀልጥ ጠፋ። አማኞች ጥርጣሬያቸውና ግራ መጋባታቸው እንደ ተወገደ አይ፤ ተስፋና ድፍረትም ልባቸውን አነቃቃ። ይህ ሥራ ያለ የሰው መነቃቃት ብቻ ሲኖር እና የእግዚአብሔር ቃልና መንፈስ የሚቆጣጠር ተጽእኖ በሌለበት ጊዜ ሁልጊዜ ከሚገለጡ ጽንፎች ነጻ ነበር። በባሕርይውም በጥንታዊቱ እስራኤል መካከል ከእርሱ ባሪያዎች የተሰጡ የተግሣጽ መልእክቶችን ተከትለው ይመጡ ከነበሩ የራስን ማዋረድና ወደ ጌታ የመመለስ ዘመናት ጋር ይመሳሰል ነበር። በዘመናት ሁሉ የእግዚአብሔርን ሥራ የሚለዩ ባሕርያትን ይሸከም ነበር። ከፍ ያለ ስሜታዊ ደስታ ትንሽ ነበረ፤ ይልቁንም ጥልቅ የልብ መመርመር፣ የኃጢአት መናዘዝ፣ እና ዓለምን መተው ነበር። ጌታን ለመገናኘት መዘጋጀት በጭንቀት የተሞሉ መናፍስት ሸክም ነበር። የማያቋርጥ ጸሎትና ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር መቀደስ ነበረ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 400, 401.

በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን የተዘጋው በር በቅርቡ የሚመጣውን የእሁድ ሕግ ይወክላል፤ ከጥቅምት 22 የተዘጋው በር በፊት የነበረው መለያ ምልክት ደግሞ የኤክስተር የሰፈር ስብሰባ ነበር። ስለዚህ የኤክስተር የሰፈር ስብሰባ ከሚላን አዋጅ ጋር ይጣጣማል። እንዲሁም ከክርስቶስ የድል ግቢ ግባት ጋር ይጣጣማል።

“የእኩለ ሌሊት ጩኸት የተሸከመው በክርክር እጅግ አልነበረም፤ ምንም እንኳን የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃ ግልጽና ፍጹም አሳማኝ ነበር። ከእርሱ ጋር ነፍስን የሚያነቃቃ ግፊት ያለው ኃይል ነበረ። ጥርጣሬ አልነበረም፤ ጥያቄም አልነበረም። ክርስቶስ በድል ወደ ኢየሩሳሌም በገባበት ጊዜ፣ በበዓሉ ለመካፈል ከምድሪቱ ሁሉ ክፍሎች የተሰበሰቡት ሕዝብ ወደ ደብረ ዘይት በብዛት ፈሰሱ፤ ኢየሱስንም እየሸኑ ከነበሩት ሰዎች ጋር በተቀላቀሉ ጊዜ፣ የዚያን ሰዓት መንፈስ ያዛቸው፣ እንዲህ የሚለውንም ጩኸት

እያበዙ ረዱ፤ ‘በጌታ ስም የሚመጣ ብፁዕ ነው!’ [ማቴዎስ 21፡9] እንዲሁም በተመሳሳይ ሁኔታ ወደ አድቬንቲስቶች ስብሰባ የጎረፉ የማያምኑ ሰዎች—አንዳንዶቹ በጉጉት፣ አንዳንዶቹም ለመሳለቅ ብቻ—‘እነሆ፣ ሙሽራው ይመጣል!’ በሚለው መልእክት ጋር የሚሄደውን አሳማኝ ኃይል ተሰሙ።”
የትንቢት መንፈስ፣ ቅጽ 4፣ 250።

የሚላን አዋጅ በ587 ዓ.ዓ. በናቡከደነፆር እና በ66 ዓ.ም. በሴስቲየስ የተመሰለውን ትንቢታዊ ከበባ ያመለክታል። እነዚያ ሁለቱ ከበባዎች በተከታታይ በ586 ዓ.ዓ. እና በ70 ዓ.ም. የኢየሩሳሌምን ጥፋት አመጡ። የሴስቲየስ ከበባ ተቋርጦ ከሦስት ዓመት ተኩል በኋላ ከበባው በቲቶስ ሥር እንደገና ተጀመረ፤ ይህም በአልፋ ሮማዊ ገዥ የሚጀምርና በኦሜጋ ገዥ የሚያበቃ ትንቢታዊ ዘመን ያቀርባል። እነዚያ ሦስት ዓመት ተኩል ኢየሩሳሌም በጳጳሳዊ ሥርዓቱ የሚረገጥበትን ዘመን ይወክላሉ፤ እንዲሁም የጳጳሳዊ ሥርዓቱ የሞት ቍስሉ ተፈውሶ እንደገና ለሦስት ዓመት ተኩል በምሳሌያዊ ዓመታት የሚነግሥበትን በቅርቡ የሚመጣውን የእሁድ ሕግ ያመለክታሉ።

ነገር ግን ከመቅደሱ ውጭ ያለውን አደባባይ ተወው፣ አትለካውም፤ ለአሕዛብ ተሰጥቶአልና፤ እነርሱም ቅድስቲቱን ከተማ አርባ ሁለት ወር ይረግጣሉ። ራእይ 11፡2።

በ538 ዓ.ም. እና ከዚያም እንደገና በሚመጣው የእሁድ ሕግ፣ የኢየሩሳሌም መረገጥ ይጀምራል። እነዚህ ሁለቱ የእሁድ ሕጎች፣ ታላቁ ቆስጠንጢኖስ የመጀመሪያውን የእሁድ ሕግ ባወጣበት በ321 ዓ.ም. ተወክለው ነበር። በ538 ዓ.ም.፣ ከሴስቲየስ እስከ ቲቶ ባለው ታሪክ እንደተወከለው፣ ጳጳሳዊ ሥርዓቱ የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ለሦስት ዓመት ተኩል እንዲያሳድድ (እንዲረግጥ) ሥልጣን ተሰጠው። በ538 ዓ.ም.፣ ጳጳሳዊ ሥርዓቱ በሦስተኛው የኦርቶዶክስ ጉባኤ የእሁድ ሕግ አወጣ። በቅርቡ የሚመጣው የእሁድ ሕግ፣ ጳጳሳዊ ሥርዓቱ ቤተ መቅደሱን እንደገና ለመረገጥ (ለማሳደድ) ሥልጣን የሚሰጠው መቼ እንደሆነ ይለያል።

313 በ321 የመጀመሪያውን የእሁድ ሕግ ያስከተለውን የመጀመሪያ አዋጅ ይለያል። ከዚያም በ330 መንግሥቱ በትንቢታዊ መልኩ ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ተከፈለ፤ ይህም በዩናይትድ ስቴትስ በአልፋው የእሁድ ሕግ የጀመረውን የስደትና የመርገጥ ዘመን የሚወክሉትን “አርባ ሁለት” ምሳሌያዊ ወራት የጳጳሳዊ ስደት ሁለተኛ ዘመን የኦሜጋ ፍጻሜ መሆኑን አመለከተ።

ሦስተኛውም መልእክት ተከትሎአቸው በታላቅ ድምፅ እንዲህ አለ፡- ማንም ሰው አውሬውንና ምስሉን ቢሰግድ፣ በግንባሩ ወይም በእጁ ምልክቱን ቢቀበል፣ እርሱ ደግሞ ያልተቀላቀለ በቍጣው ጽዋ ውስጥ የፈሰሰውን የእግዚአብሔር ቍጣ የወይን ጠጅ ይጠጣል፤ በቅዱሳን መላእክት ፊትና በበጉ ፊት በእሳትና በዲን ይሠቃያል፤ የሥቃያቸውም ጢስ ለዘላለም ይወጣል፤ አውሬውንና ምስሉን የሚሰግዱ ሁሉ እና የስሙን ምልክት የሚቀበሉ ቀንም ሆነ ሌሊት ዕረፍት የላቸውም። የቅዱሳን ትዕግሥት እዚህ አለ፤ የእግዚአብሔርን ትእዛዛትና የኢየሱስን እምነት የሚጠብቁ እነርሱ ናቸው። ራእይ 14፡9-12።

መደበኛው

የ“ሚላን” የላቲን ትርጉም የሜዳው መካከል ማለት ነው። በምሥራቅና በምዕራብ መካከል፣ በ313 ዓመት ምዕራቡ ኮንስታንቲኖስ ከምሥራቁ ሊቂኒየስ ጋር ቃል ኪዳናዊ ግንኙነት ለመመስረት ፈለገ። አዋጁ ምሥራቅንና ምዕራብን አንድ ለማድረግ የተደረገ ሙከራን ይወክል ነበር፤ እናም አዋጁ በስምምነት ጋብቻ ጸና፣ ይህም የኮንስታንቲኖስ እህት ከአባት በኩል ብቻ የሆነችው ኮንስታንቲያ ሊቂኒየስን በማግባቷ ነበር። ነገር ግን፣ ልክ እንደ ዳንኤል አሥራ አንድ ውስጥ በሰሜኑ የሴሉኪዶችና በደቡቡ የጳሌሜዎስ መካከል የተፈጸመው የመጀመሪያው የስምምነት ጋብቻ እንደ ነበረው፣ ይህ ጋብቻም እንዲፈርስ የተወሰነ ነበር፤ ምክንያቱም “ምሥራቅ ምሥራቅ ነው፣ ምዕራብም ምዕራብ ነው፣ ሁለቱም ፈጽሞ አይገናኙም” የሚለው የቀድሞ አባባል ሊፈጸም የተመደበ ነበር።

“330” ዓመት በዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር ሆኖ አራት፣ ሆኖ ሰባት እና ሆኖ ዘጠኝ በቀጥታ ቀርቦአል። ይህም ከ313 እስከ 330 ያሉትን አሥራ ሰባት ዓመታት ወደ ዳንኤል አሥራ አንድ ትንቢታዊ መስመር ያመጣል፤ እንዲሁም በትንቢታዊ አስፈላጊነት በ313 የተደረገውን ያን የምሥራቅና የምዕራብ የስምምነት ጋብቻ በዚያው ምዕራፍ ካለው ከመጀመሪያው የስምምነት ጋብቻ ጋር ትይዩ እንደሆነ ይለያል።

“በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ውስጥ ያለው ትንቢት ሙሉ ፍጻሜውን ለማግኘት እጅግ ቀርቦአል። ይህ ትንቢት ሲፈጸም የተከናወነው ብዙ ታሪክ እንደገና ይደገማል።” Manuscript Releases, ቁጥር 13, 394.

አንጾክዮስ ሁለተኛው ቴዎስ፣ ከክ.በ. 261–246 ድረስ የነገሠው፣ የመጀመሪያ ሚስቱን ሎዲቄ ፩ ለግብፅ ንጉሥ ለጳጳሜዎስ ሁለተኛው ፊላዴልፋስ ልጅ ለበርኒቄ ሲል ተወ። ይህ ጋብቻ በክ.በ. 252 የሁለተኛውን የሶርያ ጦርነት ያበቃው የሰላም ስምምነት አካል ነበር። ከዚያም በኋላ ቆስጠንጢኖስ በ324 ሊሲኒየስን በድል ከረታ ጊዜ፣ ይህ ጋብቻ ተቋረጠ፤ እንዲሁም ሎዲቄ፣ የመጀመሪያይቱ ሚስት፣ በክ.በ. 246 አንጾክዮስን በመርዝ በገደለች ጊዜ የአንጾክዮስና የበርኒቄ ጋብቻ አበቃ። የሁለተኛውን የሶርያ ጦርነት ፍጻሜ ያመለከተው ይህ ጋብቻ፣ እና የአንጾክዮስ መገደል፣ ከዚያም በኋላ የበርኒቄ፣ የልጇ እና ከግብፅ ጋር የመጡት ባልደረቦቹ መገደል፣ የሦስተኛውን የሶርያ ጦርነት መጀመሪያ አመለከቱ። የ313 የስምምነት ጋብቻ በሰምርና ቤተ ክርስቲያን የተወከለውን የስደት ዘመን አበቃ፣ በጴርጋሞንም ቤተ ክርስቲያን የተወከለውን የስምምነት ዘመን ጀመረ።

በሴሉኪድ ታሪክ መጀመሪያ ያለው ጋብቻ፣ በሴሉኪድ መንግሥት መጨረሻ አንቲዮኮስ ታላቁ ልጁን ክሊዮፓትራ ፩ ለፕቶለሜ ፭ ኤፒፋኔስ በሰጠበት ጊዜ የተፈጸመውን የስምምነት ጋብቻ አምሳል ነበረ። ጋብቻው በ193 ዓ.ዓ. በራፊያ ተፈጸመ፣ ነገር ግን ሕብረቱ ብዙም ሳይቆይ ተቋረጠ፤ ይህም በሰሜን ንጉሥና በደቡብ ንጉሥ መካከል የነበረው የመጀመሪያው የስምምነት ጋብቻ እንደተቋረጠ ነበር። የሴሉኪድ መንግሥት አልፋና አሜጋ የስምምነት ጋብቻዎች፣ በዳንኤል አስራ አንድ ትንቢታዊ ታሪክ በኋላ የተመዘገበውን የስምምነት ጋብቻ ያመለክታሉ፤ ይኸውም ኦክታቪያን በ40 ዓ.ዓ. እኙቱን ኦክታቪያ ሚኖርን ለማርቆስ አንቶኒዮስ በሰጠበት ጊዜ ነው። ማርቆስ አንቶኒዮስና ኦክታቪያን፣ በ44 ዓ.ዓ. ዩሊየስ ቄሳር በተገደለ ጊዜ ከተቀሰቀሰው የሮም ምሥራቃዊና ምዕራባዊ ክልሎች ላይ የሥልጣን ትግል ውስጥ ነበሩ። የብሩንዲሲየም ስምምነት በ40 ዓ.ዓ. በተፈጸመው ጋብቻ ተመሠረተ፤ ከስምንት ዓመት በኋላም በ32 ዓ.ዓ. ማርቆስ አንቶኒዮስ ኦክታቪያን በመደበኛነት ፈታት፣ እናም በ31 ዓ.ዓ. ማርቆስ አንቶኒዮስና ክሊዮፓትራ፣ (እጅግ የመጨረሻዋ ክሊዮፓትራ) ሁለቱም ወደ ፍጻሜ በደረሱበት የኦክቲየም ጦርነት እንዲፈነዳ አደረገ።

የሴሉኪድ መንግሥት የአሜጋ የጋብቻ ቃል ኪዳን፣ የመጀመሪያዋን ክሊዮፓትራ አስተዋወቀ፤ እርሷም የመጨረሻዋን ክሊዮፓትራ እንደ ምሳሌ ያመለከተች ሲሆን፣ የዘር ሐረጎችውም በክ.ዓ. 40 በሮማ መንግሥት ያለውን ትንቢታዊ የአልፋ የጋብቻ ቃል ኪዳን የሚያገናኝ ግንኙነት ፈጠረ። እነዚያ ሦስቱ የቃል ኪዳን ጋብቻዎች የሚላን አዋጅን የቃል ኪዳን ጋብቻ እንደ ምሳሌ ያመለክታሉ። የሚላን አዋጅ የአንድ ትንቢታዊ ከበባ መጀመሪያን ያመለክታል፤ ትንቢታዊ ምልክትን ይወክላል፤ የጻድቅ ቤተ ክርስቲያን ወደ ዓመፀኛ ቤተ ክርስቲያን የሚደረግ ሽግግርን ያመለክታል፤ ስለዚህም ከሰባቱ የሆነው የስምንተኛው እንቅስቃሴ ጋር ይስማማል። ጦርነትን የሚያበቃ የቃል ኪዳን ጋብቻን ያመለክታል፤ ይህም የቃል ኪዳኑ ጋብቻ እስኪፈታ ድረስ ይቆያል፤ እንዲሁም የጦርነት መጀመሪያን ያመለክታል። በሁለቱ የሮማ ጋብቻዎች ውስጥ፣ ፍቺው የመንግሥቱን መተባበር ያፋጥናል። 313 ደግሞ የኤክሴተር የካምፕ ስብሰባን ያመለክታል፤ በዚያም የእኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት ማወጅ የሚጀምር ሲሆን ወደ ኦክቶበር 22 ወደተዘጋው በር ይመራል።

እነዚህን እውነቶች በሚቀጥለው ጽሑፍ ውስጥ ማስተዋልን እንቀጥላለን።